KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 4.6.2025 r.
COM(2025) 304 final/2
Downgraded on 4.6.2025

2025/0158 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie przyjęcia przez Bułgarię euro w dniu 1 stycznia 2026 r.

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

3 maja 1998 r. Rada zdecydowała, że Belgia, Niemcy, Hiszpania, Francja, Irlandia, Włochy, Luksemburg, Niderlandy, Austria, Portugalia i Finlandia spełniły warunki konieczne do przyjęcia euro z dniem 1 stycznia 1999 r. Dania i Zjednoczone Królestwo skorzystały z przyznanej im możliwości nieprzystąpienia do unii walutowej i w związku z tym nie zostały poddane ocenie przez Radę. Grecja i Szwecja zostały uznane przez Radę za państwa członkowskie objęte derogacją.

19 czerwca 2000 r. Rada zdecydowała, że Grecja spełniła warunki konieczne do przyjęcia euro z dniem 1 stycznia 2001 r. Kraje, które przystąpiły do Unii Europejskiej 1 maja 2004 r. (Czechy, Estonia, Cypr, Łotwa, Litwa, Węgry, Malta, Polska, Słowenia i Słowacja), stały się państwami członkowskimi objętymi derogacją zgodnie z art. 4 odpowiedniego Aktu przystąpienia.

11 lipca 2006 r. Rada zdecydowała, że Słowenia spełniła warunki konieczne do przyjęcia euro z dniem 1 stycznia 2007 r.

Bułgaria i Rumunia przystąpiły do Unii Europejskiej 1 stycznia 2007 r. i stały się państwami członkowskimi objętymi derogacją zgodnie z art. 5 odpowiedniego Aktu przystąpienia.

10 lipca 2007 r. Rada zdecydowała, że Cypr i Malta spełniły warunki konieczne do przyjęcia euro z dniem 1 stycznia 2008 r.

8 lipca 2008 r. Rada zdecydowała, że Słowacja spełniła warunki konieczne do przyjęcia euro z dniem 1 stycznia 2009 r.

13 lipca 2010 r. Rada zdecydowała, że Estonia spełniła warunki konieczne do przyjęcia euro z dniem 1 stycznia 2011 r.

9 lipca 2013 r. Rada zdecydowała, że Łotwa spełniła warunki konieczne do przyjęcia euro z dniem 1 stycznia 2014 r.

23 lipca 2014 r. Rada zdecydowała, że Litwa spełniła warunki konieczne do przyjęcia euro z dniem 1 stycznia 2015 r.

12 lipca 2022 r. Rada zdecydowała, że Chorwacja spełniła warunki konieczne do przyjęcia euro z dniem 1 stycznia 2023 r.

Art. 140 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TFUE”) stanowi, że przynajmniej raz na dwa lata lub na wniosek państwa członkowskiego objętego derogacją Komisja i Europejski Bank Centralny (EBC) składają Radzie sprawozdania na temat postępów dokonanych przez państwa członkowskie objęte derogacją w wypełnianiu ich zobowiązań w zakresie urzeczywistnienia unii gospodarczej i walutowej.

Na podstawie własnego sprawozdania oraz sprawozdania EBC Komisja powinna przedłożyć Radzie wniosek dotyczący decyzji Rady, podejmowanej zgodnie z procedurą określoną w art. 140 ust. 2 TFUE, w sprawie uchylenia derogacji w stosunku do państw członkowskich, które spełniają konieczne warunki.

Zarówno Komisja, jak i EBC opublikowały swoje sprawozdania z konwergencji 4 czerwca 2025 r. Sprawozdania obejmują analizę zgodności przepisów krajowych Bułgarii, w szczególności statutu jej krajowego banku centralnego, z art. 130 i 131 TFUE oraz ze statutem Europejskiego Systemu Banków Centralnych i EBC.

Określono w nich również, analizując spełnienie kryteriów konwergencji i uwzględniając szereg innych czynników wymienionych w art. 140 ust. 1 akapit ostatni TFUE, czy osiągnięty został wysoki poziom trwałej konwergencji.

W swoim sprawozdaniu z konwergencji Komisja stwierdza, że Bułgaria spełnia warunki przyjęcia euro.

W swoim sprawozdaniu z konwergencji EBC nie wskazał żadnych przeszkód do uchylenia derogacji w stosunku do Bułgarii.

Na podstawie własnego sprawozdania oraz sprawozdania EBC Komisja przyjęła załączony wniosek dotyczący decyzji Rady w sprawie uchylenia derogacji w stosunku do Bułgarii ze skutkiem od 1 stycznia 2026 r.

2. WYNIKI KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI ORAZ OCENA SKUTKÓW

W ramach Komitetu Ekonomiczno-Finansowego (EKF), Rady ECOFIN i Eurogrupy regularnie prowadzone są dyskusje z państwami członkowskimi na różne tematy dotyczące wyzwań w zakresie polityki gospodarczej w tych państwach. Obejmują one nieformalne rozmowy na temat kwestii szczególnie istotnych w kontekście przygotowań do ostatecznego wejścia do strefy euro (w tym polityki kursowej).

Rozwój sytuacji gospodarczej w strefie euro i państwach członkowskich jest oceniany w ramach różnych procedur koordynacji i nadzorowania polityki gospodarczej (w szczególności na mocy art. 121 TFUE) oraz w ramach – regularnie prowadzonego przez Komisję – procesu monitorowania i analizy rozwoju sytuacji w danym kraju i całej strefie euro (obejmującego prognozy, regularne serie wydawnicze i informacje przekazywane Komitetowi Ekonomiczno-Finansowemu, Radzie ECOFIN i Eurogrupie). Zgodnie z zasadą proporcjonalności i dotychczasową praktyką nie przeprowadzono formalnej oceny skutków.

3. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

3.1. Podstawa prawna

Podstawę prawną niniejszego wniosku stanowi art. 140 ust. 2 TFUE, który przewiduje procedurę dotyczącą podjęcia przez Radę decyzji w sprawie przyjęcia euro i uchylenia derogacji w stosunku do danych państw członkowskich.

Rada stanowi na wniosek Komisji, po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego, dyskusji w Radzie Europejskiej i otrzymaniu zalecenia od większości kwalifikowanej członków Rady reprezentujących państwa członkowskie, których walutą jest euro.

3.2. Pomocniczość i proporcjonalność

Niniejszy wniosek wchodzi w zakres wyłącznych kompetencji Unii. Zasada pomocniczości nie ma zatem zastosowania.

Niniejsza inicjatywa nie wykracza poza zakres konieczny do osiągnięcia jej celów, zatem jest zgodna z zasadą proporcjonalności.

3.3. Wybór instrumentu prawnego

Zgodnie z art. 140 ust. 2 TFUE właściwym instrumentem prawnym jest decyzja.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Wniosek nie ma wpływu na budżet Unii.

2025/0158 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie przyjęcia przez Bułgarię euro w dniu 1 stycznia 2026 r.

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 140 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając sprawozdanie Komisji Europejskiej ([1]),

uwzględniając sprawozdanie Europejskiego Banku Centralnego ([2]),

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ([3]),

uwzględniając dyskusję w Radzie Europejskiej,

uwzględniając zalecenie członków Rady reprezentujących państwa członkowskie, których walutą jest euro([4]),

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Trzeci etap unii gospodarczej i walutowej („UGW") rozpoczął się dnia 1 stycznia 1999 r. Rada, zebrana w Brukseli 3 maja 1998 r. w składzie szefów państw lub rządów, zdecydowała, że Belgia, Niemcy, Hiszpania, Francja, Irlandia, Włochy, Luksemburg, Niderlandy, Austria, Portugalia i Finlandia spełniły warunki konieczne do przyjęcia euro z dniem 1 stycznia 1999 r. ([5]).

(2) Decyzją 2000/427/WE ([6]) Rada zdecydowała, że Grecja spełniła warunki konieczne do przyjęcia euro z dniem 1 stycznia 2001 r. Decyzją 2006/495/WE ([7]) Rada zdecydowała, że Słowenia spełniła warunki konieczne do przyjęcia euro z dniem 1 stycznia 2007 r. Decyzjami 2007/503/WE ([8]) i 2007/504/WE ([9]) Rada zdecydowała, że Cypr i Malta spełniły warunki konieczne do przyjęcia euro z dniem 1 stycznia

---

(1) Sprawozdanie z dnia [...] r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym).
(2) Sprawozdanie z dnia [...] r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym).
(3) Opinia z dnia [...] r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).
(4) Dz.U. C […], [….] […]
([5]) Decyzja Rady 98/317/WE z dnia 3 maja 1998 r. zgodnie z art. 109j ust. 4 Traktatu (Dz.U. L 139 z 11.5.1998, s. 30).
([6]) Decyzja Rady 2000/427/WE z dnia 19 czerwca 2000 r. zgodnie z art. 122 ust. 2 Traktatu w sprawie przyjęcia przez Grecję jednej waluty z dniem 1 stycznia 2001 r. (Dz.U. L 167 z 7.7.2000, s. 19).
([7]) Decyzja Rady 2006/495/WE z dnia 11 lipca 2006 r. zgodnie z art. 122 ust. 2 Traktatu w sprawie przyjęcia jednej waluty przez Słowenię z dniem 1 stycznia 2007 r. (Dz.U. L 195 z 15.7.2006, s. 25).
([8]) Decyzja Rady 2007/503/WE z dnia 10 lipca 2007 r. zgodnie z art. 122 ust. 2 Traktatu w sprawie przyjęcia jednej waluty przez Cypr z dniem 1 stycznia 2008 r. (Dz.U. L 186 z 18.7.2007, s. 29).
([9]) Decyzja Rady 2007/504/WE z dnia 10 lipca 2007 r. zgodnie z art. 122 ust. 2 Traktatu w sprawie przyjęcia jednej waluty przez Maltę z dniem 1 stycznia 2008 r. (Dz.U. L 186 z 18.7.2007, s. 32).

2008 r. Decyzją 2008/608/WE ([10]) Rada zdecydowała, że Słowacja spełniła warunki konieczne do przyjęcia euro. Decyzją 2010/416/UE ([11]) Rada zdecydowała, że Estonia spełniła warunki konieczne do przyjęcia euro. Decyzją 2013/387/UE ([12]) Rada zdecydowała, że Łotwa spełniła warunki konieczne do przyjęcia euro. Decyzją 2014/509/UE ([13]) Rada zdecydowała, że Litwa spełniła warunki konieczne do przyjęcia euro. Wreszcie, decyzją (UE) 2022/1211 ([14]) Rada zdecydowała, że Chorwacja spełniła warunki konieczne do przyjęcia euro.

(3) Zgodnie z pkt 1 Protokołu nr 16 w sprawie niektórych postanowień dotyczących Danii, załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, oraz zgodnie z decyzją podjętą przez szefów państw lub rządów w Edynburgu w grudniu 1992 r. Dania powiadomiła Radę, że nie zamierza uczestniczyć w trzecim etapie UGW. Dania nie złożyła wniosku o rozpoczęcie procedury, o której mowa w art. 140 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

(4) Na mocy decyzji 98/317/WE Szwecja jest państwem członkowskim objętym derogacją w rozumieniu art. 139 ust. 1 TFUE. Zgodnie z art. 4 Aktu przystąpienia z 2003 r. ([15]) Czechy, Węgry i Polska są państwami członkowskimi objętymi derogacjami w rozumieniu art. 139 ust. 1 TFUE. Zgodnie z art. 5 Aktu przystąpienia z 2005 r. ([16]) Bułgaria i Rumunia są państwami członkowskimi objętymi derogacjami w rozumieniu art. 139 ust. 1 TFUE.

(5) Europejski Bank Centralny („EBC") został utworzony dnia 1 lipca 1998 r. Europejski System Walutowy został zastąpiony mechanizmem kursowym, którego ustanowienie zostało uzgodnione rezolucją Rady Europejskiej z dnia 16 czerwca 1997 r. w sprawie utworzenia mechanizmu kursów walut w trzecim etapie unii gospodarczej i walutowej ([17]). Funkcjonowanie mechanizmu kursowego w trzecim etapie unii gospodarczej i walutowej (ERM II) zostało określone w porozumieniu z dnia 16 marca 2006 r. pomiędzy EBC a krajowymi bankami centralnymi państw członkowskich spoza strefy euro określającym procedury operacyjne mechanizmu kursowego w trzecim etapie unii gospodarczej i walutowej ([18]).

(6) Art. 140 ust. 2 TFUE określa procedurę uchylenia derogacji w stosunku do państw członkowskich, których to dotyczy. Przynajmniej raz na dwa lata lub na wniosek państwa członkowskiego objętego derogacją Komisja i EBC składają sprawozdania Radzie zgodnie z procedurą określoną w art. 140 ust. 1 TFUE.

(7) Przepisy krajowe państw członkowskich, w tym statuty krajowych banków centralnych, należy w razie potrzeby dostosować w celu zapewnienia zgodności z art. 130 i 131 TFUE oraz ze Statutem Europejskiego Systemu Banków Centralnych

---

([10]) Decyzja Rady 2008/608/WE z dnia 8 lipca 2008 r. zgodnie z art. 122 ust. 2 Traktatu w sprawie przyjęcia przez Słowację jednej waluty w dniu 1 stycznia 2009 r. (Dz.U. L 195 z 24.7.2008, s. 24).

([11]) Decyzja Rady 2010/416/UE z dnia 13 lipca 2010 r. zgodnie z art. 140 ust. 2 Traktatu w sprawie przyjęcia przez Estonię euro w dniu 1 stycznia 2011 r. (Dz.U. L 196 z 28.7.2010, s. 24).

([12]) Decyzja Rady 2013/387/UE z dnia 9 lipca 2013 r. w sprawie przyjęcia przez Łotwę euro w dniu 1 stycznia 2014 r. (Dz.U. L 195 z 18.7.2013, s. 24).

([13]) Decyzja Rady 2014/509/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie przyjęcia przez Litwę euro w dniu 1 stycznia 2015 r. (Dz.U. L 228 z 31.7.2014, s. 29).

([14]) Decyzja Rady (UE) 2022/1211 z dnia 12 lipca 2022 r. w sprawie przyjęcia przez Chorwację euro w dniu 1 stycznia 2023 r. (Dz.U. L 187 z 14.7.2022, s. 31).

([15]) Dz.U. L 236 z 23.9.2003, s. 33.

([16]) Dz.U. L 157 z 21.6.2005, s. 203.

([17]) Dz.U. C 236 z 2.8.1997, s. 5.

([18]) Dz.U. C 73 z 25.3.2006, s. 21.

i Europejskiego Banku Centralnego („statut ESBC i EBC”). Sprawozdania Komisji i EBC zawierają szczegółową ocenę zgodności przepisów prawa Bułgarii z art. 130 i 131 TFUE oraz ze Statutem ESBC i EBC.

(8) Zgodnie z art. 1 Protokołu nr 13 w sprawie kryteriów konwergencji załączonego do TFUE kryterium stabilności cen określone w art. 140 ust. 1 tiret pierwsze TFUE oznacza, że państwo członkowskie osiągnęło trwały poziom stabilności cen, a średnia stopa inflacji, odnotowana w ciągu jednego roku poprzedzającego badanie, nie przekracza o więcej niż 1,5 punktu procentowego stopy inflacji w co najwyżej trzech państwach członkowskich o najbardziej stabilnych cenach. Na potrzeby kryterium stabilności cen inflacja jest mierzona za pomocą zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (HICP) zdefiniowanych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/792 ([19]). W celu oceny, czy kryterium stabilności cen zostało spełnione, inflacja w poszczególnych państwach członkowskich jest mierzona jako procentowa zmiana średniej arytmetycznej 12 wskaźników miesięcznych w stosunku do średniej arytmetycznej 12 wskaźników miesięcznych w poprzednim okresie. W sprawozdaniach Komisji i EBC jako wartość referencyjna przyjęta została zwykła średnia arytmetyczna stóp inflacji trzech państw członkowskich o najbardziej stabilnych cenach powiększona o 1,5 punktu procentowego. Wyliczono, że w okresie jednego roku kończącym się w kwietniu 2025 r. wartość referencyjna inflacji wynosiła 2,8 %; trzema państwami członkowskimi o najbardziej stabilnych cenach były Irlandia, Finlandia i Włochy, ze stopami inflacji wynoszącymi, odpowiednio, 1,2 %, 1,3 % i 1,4 %.

(9) Zgodnie z art. 2 Protokołu nr 13 kryterium sytuacji finansów publicznych określone w art. 140 ust. 1 tiret drugie TFUE wymaga, aby w czasie badania państwo członkowskie nie było objęte decyzją Rady podjętą zgodnie z art. 126 ust. 6 TFUE, stwierdzającą istnienie nadmiernego deficytu.

(10) Zgodnie z art. 3 Protokołu nr 13 kryterium udziału w mechanizmie kursowym Europejskiego Systemu Walutowego określone w art. 140 ust. 1 tiret trzecie TFUE wymaga, aby państwo członkowskie stosowało normalne granice wahań, przewidziane w mechanizmie kursowym (ERM) Europejskiego Systemu Walutowego, bez poważnych napięć przynajmniej przez dwa lata przed badaniem. W szczególności państwo członkowskie nie mogło zdewaluować z własnej inicjatywy dwustronnego centralnego kursu swojej waluty wobec euro przez ten sam okres. Od dnia 1 stycznia 1999 r. punkt odniesienia dla oceny spełnienia kryterium kursu wymiany stanowi mechanizm kursowy ERM II. Oceniając spełnienie tego kryterium w swoich sprawozdaniach, Komisja i EBC zbadały okres dwóch lat do dnia 19 maja 2025 r.

(11) Zgodnie z art. 4 Protokołu nr 13 kryterium konwergencji stóp procentowych określone w art. 140 ust. 1 tiret czwarte TFUE oznacza, że w ciągu jednego roku przed badaniem państwo członkowskie posiadało średnią nominalną długoterminową stopę procentową nieprzekraczającą więcej niż o dwa punkty procentowe stopy procentowej w co najwyżej trzech państwach członkowskich o najbardziej stabilnych cenach. Jako kryterium do oceny konwergencji stóp procentowych zastosowano porównywalne stopy procentowe referencyjnych dziesięcioletnich obligacji skarbowych. Aby ocenić, czy kryterium konwergencji stóp procentowych zostało spełnione, w sprawozdaniach

([19]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/792 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych oraz wskaźnika cen nieruchomości mieszkalnych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 2494/95 (Dz.U. L 135 z 24.5.2016, s. 11).

Komisji i EBC jako wartość referencyjną przyjęto zwykłą średnią arytmetyczną nominalnych długoterminowych stóp procentowych trzech państw członkowskich o najbardziej stabilnych cenach powiększoną o dwa punkty procentowe. Wartość referencyjna dla okresu 12 miesięcy kończącego się w kwietniu 2025 r. wyniosła 5,1 % i została obliczona w oparciu o długoterminowe stopy procentowe w Irlandii (2,8 %), Finlandii (2,9 %) i we Włoszech (3,7 %).

(12) Zgodnie z art. 5 Protokołu nr 13 Komisja dostarczyła dane wykorzystywane w ocenie spełnienia kryteriów konwergencji. Dane budżetowe zostały dostarczone przez Komisję po tym, gdy państwa członkowskie złożyły do dnia 1 kwietnia 2025 r. odpowiednie sprawozdania zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 479/2009 ([20]).

(13) Na podstawie przedłożonych przez Komisję i EBC sprawozdań w sprawie postępów dokonanych przez Bułgarię w wypełnieniu zobowiązań w zakresie urzeczywistnienia unii gospodarczej i walutowej stwierdza się, że przepisy krajowe w Bułgarii, w tym statut krajowego banku centralnego, są zgodne z art. 130 i 131 TFUE i ze Statutem ESBC i EBC.

(14) Na podstawie przedłożonych przez Komisję i EBC sprawozdań w sprawie postępów dokonanych przez Bułgarię w wypełnieniu zobowiązań w zakresie urzeczywistnienia unii gospodarczej i walutowej stwierdza się, że w odniesieniu do spełnienia przez Bułgarię kryteriów konwergencji wymienionych w czterech tiret art. 140 ust. 1 TFUE: średnia stopa inflacji w Bułgarii w okresie 12 miesięcy kończącym się w kwietniu 2025 r. wyniosła 2,7 %, czyli poniżej wartości referencyjnej, a przegląd szerokiego zakresu wskaźników nie daje powodów do obaw co do zrównoważonego charakteru stabilności cen; Bułgaria nie jest objęta decyzją Rady w sprawie istnienia nadmiernego deficytu; Bułgaria jest członkiem mechanizmu ERM II od dnia 10 lipca 2020 r. i w ciągu dwóch lat poprzedzających ocenę kurs lewa (BGN) nie podlegał poważnym napięciom, a Bułgaria nie zdewaluowała dwustronnego centralnego kursu BGN wobec euro z własnej inicjatywy, ponadto, w okresie 12 miesięcy kończącym się w kwietniu 2025 r. długoterminowa stopa procentowa w Bułgarii wyniosła średnio 3,9 %, czyli kształtowała się znacznie poniżej wartości referencyjnej.

(15) W świetle oceny zgodności prawnej i spełnienia kryteriów konwergencji oraz oceny dodatkowych czynników Bułgaria spełnia warunki konieczne do przyjęcia euro,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Bułgaria spełnia warunki konieczne do przyjęcia euro. Derogacja, o której mowa w art. 5 Aktu przystąpienia z 2005 r., zostaje uchylona ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2026 r.

([20]) Rozporządzenie Rady (WE) nr 479/2009 z dnia 25 maja 2009 r. o stosowaniu Protokołu w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (Dz.U. L 145 z 10.6.2009, s. 1).

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

W imieniu Rady
Przewodniczący